

א הייליגער פורים

חיזוק און עצות ווי אזוי אריבערצוגיין דעם הייליגן טאג פון פורים ווי עס דארף צו זיין

אויסניצן ריכטיג די הייליגע מינוטן פון מגילה ליינען

און נאך אסאך מצות; דעריבער געב איך דיר א גוטע עצה, נאכן הערן די מגילה זאלסטו אויספאסטן, און וואש זיך צו א סעודה, אויך קענסטו אביסל ארומגיין אין הייזער צאמנעמען צדקה, און לייג זיך שלאפן, ליין קריאת שמע און גרייט זיך אן נעגל וואסער; אזוי וועסטו קענען אויפשטיין פורים אין צייט, גיין אין מקוה און לערנען דינע שיעורים כסדר, אביסל חומש רש"י, משניות און גמרא וכו'.

ווען דו לייגסט זיך שלאפן זאלסטו איינשלאפן מיט התבודדות, נעם נישט די טעלעפאן אין בעט, שלאף איין מיט תפלות, שלאף איין מיט וידי דברים, זאג פארן אייבערשטן:

"רבונו של עולם געב מיר משלוח מנות און מתנות לאביונים, געב מיר מיין שידוך, רבונו של עולם איך בין אזוי צעבראכן, איך בין אזוי אליין, אזוי עלנד, געב מיר א שידוך..."

קענסט זיך נישט פארשטעלן ווי חשוב און טייער די ווערטער זענען ביים אייבערשטן, בפרט אין אזא הייליגע טאג ווי פורים וועסטו זיכער געהאלפן ווערן מיט א שידוך.

זאגן תהלים פורים צופרי

פורים איז זייער א הייליגע טאג, וואס מען בעט דעם אייבערשטן פורים - באקומט מען. צדיקים טייטשן דאס וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי מגילה א, ד): "כל הפושט יד נותנים לו", יעדער וואס שטרעקט אויס זיינע הענט צום אייבערשטן מיט תפלה ותחנונים - נותנים לו, געבט מען אים זיינע בקשות; זאלסטו אויפשטיין פרי און זאגן תהלים, אז דו קענסט אויסזאגן גאנץ תהלים פארן דאווענען - מה טוב ומה נעים, און אז נישט - זאלסטו זאגן אביסל תהלים; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מנחות קי): "אחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון אדם את דעתו לשמים", סיי דער וואס פארמערט, און סיי דער וואס קען נאר טון ווייניג - זענען ביידע חשוב ביים אייבערשטן; און ווען דו זאגסט תהלים

פורים ביינאכט ביים ליינען די מגילה זאלסטו אויסניצן די הייליגע מינוטן, און ווען דער בעל קורא גרייט זיך אנצוהייבן די מגילה - זאלסטו זאגן א שטילע קורצע תפלה צום אייבערשטן:

"הייליגער באשעפער, יעצט ווען מען גייט ליינען די מגילה זאלסטו מיר העלפן איך זאל קענען יוצא זיין די מצוה, הערן יעדעס ווארט, און זוכה זיין צו באקומען אלע הייליגקייטן וואס קומען אראפ אויף די וועלט ביים ליינען די מגילה".

און ביים אויסהערן די מגילה זאלסטו נישט קוקן אויף חברים וכו', נאכן מגילה ליינען קען מען אלעס ערלעדיגן, יעצט קוקט מען נאר אין די מגילה אדער אינעם חומש, און אויך ביים קלאפן "המן" זאלסטו נישט מאכן קיין ליצנות פון די מגילה, נישט ארומלאכן; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מגילה ד): "עיניהם של עניים בשואות למקרא מגילה", די אויגן פון די ארעמעלייט קוקן ארויס און ווארטן ווען וועט מען שוין ליינען די מגילה צו באקומען מתנות לאביונים; צדיקים טייטשן, דאס מיינט מען אונז, וואס מיר זענען עניים בדעת, יעדער איינער אין זיינע נסיונות, און ביים מגילה ליינען איז מען זוכה ארויסצוגיין פון די אלע ארעמקייטן.

וואויל איז דעם וואס ניצט אויס די צייט צו בעטן דעם אייבערשטן אויף וואס ער דארף, וועט ער זוכה זיין צו באקומען גוטע מתנות לאביונים, ער וועט ווערן אויס ארעם, ער וועט ווערן אן ערליכער איד.

פורים ביינאכט

ליל פורים - נאכן הערן די מגילה איז נישטא קיין מצוה צו טרינקען וויין, אויך איז עס נישט א גוטע זאך, ווייל אז מען טרינקט זיך אן די ערשטע נאכט פארלירט מען דעם גאנצן פורים, מען קען פארפאסטן צו הערן די מגילה אינדערפרי,

זאלסטו אריינפלעכטן דייע אייגענע תפלות ובקשות צום אייבערשטן.

רעד זיך אויס דיין הארץ צום אייבערשטן אין אידיש, אויף דיין מאמע לשון, בעט אים דו זאלסט טרעפן דיין שידוך, וויין זיך אויס דיין הארץ, זאג: "רבנו של עולם איך מוז שוין חתונה האבן, איך וויל זיין הייליג און ריין, איך האלט אין איין פאלן אין עבירות, איך טו תשובה, איך וויל נישט טון קיין שלעכטס, וואס קען איך טון אז איך האלט אין איין אראפפאלן, וויפיל איך פרוביר פאל איך ווייטער, אייבערשטער געב מיר מיין שידוך".

די ערשטע זאך דאווענען און הערן די מגילה

פורים אינדערפרי נאך שחרית ליינט מען נאכאמאל די מגילה, אזוי ווי די הייליגע חכמים זכרונם לברכה זאגן (מגילה ד.): "חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום", מען איז מחויב צו ליינען די מגילה פורים ביינאכט און נאכאמאל אינדערפרי; ביים ליינען די מגילה קען מען פועל'ן גרויסע ישועות, די 'גו עדן' עפנט זיך אויף, און די גרעסטע ישועה איז - דאס ווערן נאנט צום אייבערשטן.

טו נישט קיין שום זאך איידער דו הערסט מגילה ליינען, און אז דו ביסט אויפגעשטאנען שפעט און דייע חברים גיין שוין ארום ביי די הייזער מיט די באס... מיט די מוזיק... דו ווילסט נישט פארפאסן - זאלסטו נישט גיין צו זיי איידער דו הערסט מגילה ליינען.

צדיקים האבן געזאגט: "עס לוינט זיך צו לעבן זיבעציג יאר און אריבערגיין וואס מען גייט אריבער, אבי זוכה זיין צו הערן איין מאל מגילה ליינען"; זאלסטו פורים אינדערפרי פארלעשן דיין טעלעפאן, גיי נישט צו די גרופ נאר נאכן דאווענען, נאכן לייגן תפילין און נאכן הערן די מגילה, וועסטו זוכה זיין צו מצליח זיין.

מאכן שלום מיט משפחה, שכנים און חברים

פורים אינדערפרי גלייך נאכן דאווענען זאלסטו זען צו מקיים זיין די מצוה פון משלוח מנות איש לרעהו און די מצוה פון מתנות לאביונים.

געב פאר דייע עלטערן משלוח מנות, פורים איז א גוטע צייט צו מאכן שלום מיטן שיקן א משלוח מנות, שלום מאכן מיט משפחה, שכנים און חברים וואס מען האט זיך אינמיטן יאר פארטשעפערט, עס דארף נישט זיין קיין טייערע זאכן, דער עיקר איז די הארץ, און מיט דעם מעקט מען אויס עמלק. ווייל המון און עמלק ווילן נאר מאכן פירוד לבבות, זיי ווילן נאר מקטרג זיין איינער אויפן צווייטן און מיט דעם וואס מען אנטלויפט פון מחלוקת און

מען זוכט ווי מער צו פארמערן שלום און ליבשאפט - איז מען מקיים די מצוה פון אויסמעקן המון עמלק; דעריבער זאלסטו זיך איבערפעטן מיט דיין משפחה, שכנים און חברים, און זיכער מיט דייע עלטערן. זאלסט זיי ארומנעמען און זיי איבערפעטן, מיט דעם וועסטו פועל'ן דיין ישועה.

ליבער ברידער היינט פורים איז א גוטע צייט זאלסט זיך איבערפעטן מיט דייע עלטערן, נישטא קיין גרעסערע זאך ווי מכבד זיין עלטערן און מאכן א נחת רוח פאר עלטערן, און אויף ווען עס קומט אן שווער, מען האט עלטערן וואס איז שווער צו זיין מיט זיי וכו' - איז נאך מער חשוב די מצוה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ה, כג): "לפום צערא אגרא"; זאלסטו היינט אינעם הייליגן טאג פורים זיך איבערפעטן מיט זיי, גיי ארויף צו זיי, ברענג זיי משלוח מנות און בעט זיך איבער, וועט דער אייבערשטער דיר מוחל זיין און דיר געבן אלע דייע בקשות.

טו נישט קיין ווילדע זאכן

אז דו ווילסט וויסן ווער עס איז אן אמת'ער שיכור, קוק זיך ארום פורים; די אלע וואס זענען פרייליך צו א צווייטן איד די זענען אמת'ע שיכורים, אבער די וואס שלאגן און טוען וויי אנדערע - די זענען נישט שיכור, די זענען געמאכטע שיכורים, ווייל דער וואס שלאגט - איז נישט קיין שיכור, דער וואס שלאגט איז א שגץ, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סנהדרין נח): "הסותר לועו של ישראל כאילו סותר לועו של שכניה", דער וואס שלאגט א צווייטן איד, איז דאס כאילו ער שלאגט כביכול דעם אייבערשטן; א שיכור שלאגט נישט, א שיכור נעמט ארום א חבר מיט ליבשאפט, ער פרייט זיך צו א צווייטן איד, אדער וויינט ער זיך אויס צום אייבערשטן אז ער וויל זיין אן ערליכער איד וכו', אבער די וואס שלאגן און ווילדעווען - די זענען בדרך כלל נישט שיכור, זיי האבן חשבונות מיט דעם און מיט יענעם, זיי וואלטן א גאנץ יאר געוואלט שלאגן, זיי האבן מורא אז מען וועט זיי צוריק טון, ווארטן זיי אויף א צייט וואס זיי וועלן זיך מאכן שיכור.

דערפאר זאלסטו זיך אכטונג געבן אין אזא הייליגע טאג ווי פורים נישט צו האבן צוטון מיט ווילדע זאכן; דו זאלסט נאר זען ווי דו קענסט פרייליך מאכן א צווייטן איד און טון א טובה פאר א איד.

וויפיל וויין טרינקט מען?

פורים איז א מצוה צו טרינקען וויין, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מגילה ז): "חייב איניש לבסומי בפוריא", מען דארף טרינקען פורים וויין, "עד דלא ידע בין ארור המון לברוך

ניץ אויס דעם יום טוב פורים מיט תפלה און התבודדות

פורים איז זייער א הייליגע טאג, מען קען פועל'ן ביים אייבערשטן אלעס וואס מען דארף, וויל איך דיר מחזק זיין דו זאלסט אויסניצן די טאג מיט קדושה וטהרה, דער עיקר זאלסטו אויסניצן די טאג מיט תפלה והתבודדות, ווען דו טאנצט און שפרינגסט - זאלסטו זיך שטילערהייט מתבודד זיין, שריי צום אייבערשטן: "צרות לבבי הרחיבו", מיינע צרות זענען אזוי שטארק, "ממצוקותי הוציאני", באשעפער זיסער העלף מיר, נעם מיר ארויס פון מיין פלאנטער.

עס איז געווען ביי אנשי שלומינו א איד ר' מאיר טעפליקער, ער פלעגט מאכן ביי זיך אין שטוב פורים נאכמיטאג א סעודה, אנשי שלומינו זענען זיך צאמגעקומען, מען האט געגעסן, געטרינקען און געטאנצן, איין יאר פורים זעט ר' מאיר ווי איינער זיצט אין דער זייט און וויינט, בשעת אלע טאנצן זיצט ער דארט אין א מרה שחורה, ר' מאיר האט דאס נישט געקענט סובל זיין. ער גייט צו צו אים און פרעגט אים: "זאגט מיר וואס גייט פאר? היינט איז פורים, אלע טאנצן, אלע זענען פרייליך, פארוואס טאנצט איר נישט מיטן גאנצן עולם?" דער איד הייבט אן קרעכצן: "ווי קען איך טאנצן ווען איך האב א צב' אויפן קאפ? איך האב א טאכטער, זי איז שוין עלטער, זי דארף א שידוך, איך האב נישט קיין געלט איר חתונה צו מאכן, קיינער וויל זיך נישט משדך זיין מיט מיר, די טאכטער צב' דרוקט מיר אויף מיין מח, איך הער נישט אויף טראכטן פון מיין צרה", ר' מאיר זאגט אים: "איר האט טאקע א גרויסע פראבלעם, אבער איז דאס דען די עצה? זיצן פארביטערט איז אן עצה? דער רבי האט אונז געלערנט, אז מען האט א צרה - שרייט מען צום אייבערשטן, דער רבי האט אונז געלערנט, אז עס דרוקט אויפן הארץ - גיסט מען זיך אויס דאס הארץ צום אייבערשטן, קומט טאנצן מיט מיר, איך וועל אייך ווייזן וואס איר זאלט טון מיט צב', איך וועל זאגן ווערטער צום אייבערשטן און איר וועט מיר נאך זאגן", ר' מאיר זאגט אים: "צרות לבבי הרחיבו", מיינע צרות זענען אזוי שטארק, "ממצוקותי הוציאני", באשעפער זיסער העלף מיר, נעם מיר ארויס פון מיין פלאנטער"; ר' מאיר זאגט אים: "זאגט מיר נאך"; דער איד האט נאכגעזאגט און זיי האבן אנגעהויבן טאנצן, ביז דער איד איז זייער פרייליך געווארן, ער האט שוין נישט געשפירט צב' אין זיין קאפ, ער האט אנגעהויבן שפירן דעם אייבערשטן, און נאך פורים איז געשען א גרויסע נס, זי איז א פלה געווארן און חתונה געהאט און אויפגעשטעלט א שיינע שטוב.

ליבער ברודער אזוי זאלסטו טון, ביים טאנצן זאלסטו זיך אויסגיסן דיין הארץ צום אייבערשטן שריי: "צרות לבבי הרחיבו", מיינע צרות זענען אזוי שטארק, "ממצוקותי

מרדכי"; אבער וויסן זאלסטו אז דאס מיינט נישט מען זאל טרינקען ביז מען ווערט שיכור ווי לוט, מען זאל ווערן אינגאנצן אויס, ליגן אויפן גאס אנגעבראכן וכי', און פארפאסן בענטשן און דאווענען השם ישמרינו, דאס איז בכלל נישט קיין מצוה, דאס איז בכלל נישט וואס די הייליגע חכמים זאגן.

דעריבער בעט איך דיר מיין ליבער ברודער, טרינק צוויי דריי גלעזלעך וויין און טאנץ און שפרינג; וועט זיך דיין קאפ אביסל אנהייבן דרייען, מיט דעם וועסטו האבן יוצא געווען די מצוה, אבער נישט מער פון דעם.

אויף איז פדאי זאלסט ערשט דאווענען מנחה, און נאכמיטאג זאלסטו זיך וואשן צו א סעודה און אביסל טרינקען, און דער עיקר זאלסטו טאנצן און פאסטשן, ביז דו וועסט ווערן זייער פרייליך און דו וועסט וויסן אז אלעס איז דער אייבערשטער; אז עס גייט גוט - איז עס דער אייבערשטער, און אז חלילה פארקערט - איז עס אויך פונעם אייבערשטן, און דאס איז די זאך פון 'עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי', סיי עס איז גוט - ברוך מרדכי, סיי שלעכט - ארור המן - ווייס איך אז עס איז נאר לטובה, דער אייבערשטער טוט נישט קיין שלעכטס, אלעס איז פאר מיין תיקון הנצחי, מיר צו מתקן זיין.

געב אכטונג וואס דו טרינקסט

זאלסט זיך זייער אכטונג געבן וואס דו טרינקסט און פון וועם דו טרינקסט, ווייל עס זענען דא מענטשן וואס מישן אויס אלקאהאל מיט זיסע געטראנקען, און ווען די בחורים און אינגעלייט גייען ארום ביי די שטיבער פרייליך מאכן און צאמנעמען צדקה געבט מען זיי פון די געמישטע טרינקען, און דאס קען צוברענגען צו גרויסע סכנות, און אויך איז דא וואס מישן אריין שעדליכע זאכן ה' ישמרינו.

דעריבער בעט איך דיר זייער זאלסט נישט נעמען פון קיינעם קיין טרינקען, בפרט אז דו האסט שוין געטרינקען וויין איז א גרויסע סכנה צו טרינקען געמישטע טרינקען פון ברוינפן, און אז דו ביסט דורשטיג זאלסטו נאר טרינקען וואס דו ביסט זיכער אז וואס דו טרינקסט איז נישט קיין סכנה; ווייל אפילו פורים וואס איז דא א מצוה פון טרינקען וויין איז אויך דא די מצוה פון (דברים ד, טו): "ונשמרתם מאד לנפשתיכם", און ווען דו טאנצט און דו שפרינגסט - זאלסטו דאנקען דעם אייבערשטן אז דו האסט זוכה געווען צו וויסן פון מרדכי הצדיק, פונעם צדיק אמת וואס לערנט אונז די ריינע אמונה, מיר זאלן וויסן און געדענקען אז אלעס איז דער אייבערשטער, נישטא קיין טבע, מקרה, מזל, עס איז נאר דא דער אייבערשטער וואס באהאלט זיך אין יעדע זאך.

הוציאני", באשעפער זיסער העלף מיר, נעם מיר ארויס פון מיין פלאנטער, איך בין אזוי פארפלאנטערט ביים יצר הרע, ער פייניגט מיר מיט שלעכטע תאוות, הייליגער באשעפער העלף מיר, ראטעווע מיר".

געב זיך אכטונג פון ניבול פה

פורים - ווען דו גייסט ארום מיט די חברים ביי הייזער משמח זיין און צאמנעמען צדקה זאלסטו זיך אכטונג געבן פון רעדן און הערן ניבול פה, ווייל ליידער ליידער זענען דא בחורים און אינגעלייט וואס זיי מיינען אז פורים איז א טאג וואס מען שיכור'ט, קען מען רעדן שמוציג; זאלסטו זיך זייער היטן פון רעדן און הערן ניבול פה, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת לג.): "בעוון נבול פה", דורך די עבירה פון רעדן ניבול פה, "צרות וגזרות מתחדשות", קומען געפערליכע צרות השם ישמרנו; בפרט אין אזא הייליגע טאג ווי פורים, וואס איז נאך הייליגער פון יום כפורים, ווייל דער זוהר הקדוש זאגט (תיקוני זוהר תיקון כא, דף נז): יום כפורים איז אזוי ווי פורים.

זאלסטו גיין מיט ערליכע חברים, גייט אין די הייזער מיט שמחה, טאנצט און שפרינגט און מאכט אלעמען פרייליך, אבער אז דו הערסט רעדן ניבול פה - זאלסטו אנטלויפן ווי מען אנטלויפט פון פייער; ווייל אויך אויב מען רעדט נישט ניבול פה, נאר מען הערט ניבול פה - איז זייער געפערליך, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המדות אות ניבול פה, סימן ד): "גם לשומע ושותק", אויך דער וואס הערט רעדן שמוציג און שווייגט - ברענגט אויך זיך אלע צרות.

פיר זיך מיט יראת שמים

פורים איז זייער א הייליגע טאג, מען קען זוכה זיין צו באקומען אסאך קדושה וטהרה, דעריבער וויל איך דיר זייער בעטן זאלסטו זיך אכטונג געבן צו זיין הייליג און זיך פירן מיט יראת שמים, און אז דו גייסט ביי די שטיבער פרייליך מאכן און צאמנעמען צדקה - זאל דאס זיין בקדושה ובטהרה, עס מוז זיין אפגעטיילט די מענער מיט די פרויען, און אז דו קומסט אין א שטוב און עס איז דארט ליידער דא תערובות, מענער מיט פרויען, זאלסטו אוועק גיין פון דארט, זאלסטו חס ושלום נישט זיין דארט.

די תורה זאגט (דברים כג, טו): "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך", דער אייבערשטער גייט כביכול אוועק פון א שטוב וואס עס דא דארט תערובות, און אז דער אייבערשטער געפינט זיך נישט דארט - איז די טומאה דארט, די קליפות און די סטרא אחרא זענען דארט.

לויף אוועק פון אזעלכע פלעצער, עס לוינט נישט צו פארלירן אלע קדושות און אלע טהרות וואס דו האסט זוכה

געווען צו מקבל זיין ביי די מגילה און פון די מצות היום.

איך בעט דיר ליבער ברודער, גיי נאר אין שטיבער און אין זאלן וואס איז אפגעזונדערט די מענער מיט די פרויען, און אפילו מען וויל דיר געבן גרויס געלט - זאלסטו נישט גיין ביי פלעצער וואו עס איז דא תערובות, (משלי א, טו): "בני, אל תלך בדרך אתם", מיין קינד גיי נישט אויף זייער וועג, "מנע רגלך מנתיבתם", גיי נישט אויף זייערע וועגן.

מען קען היינט אנהייבן פונדאסניי דינען דעם אייבערשטן

שושן פורים איז אויך זייער א גרויסער טאג; מוהרנ"ת איז אמאל געפארן צום רבי'ן אויף פורים אבער ער איז נישט אנגעקומען, ער איז ערשט אנגעקומען שושן פורים. דאס האט אים געמאכט זייער צעבראכן און ער האט געזאגט פארן רבי'ן אז ער האט זייער שטארק געוואלט קומען און זיין ביים רבי'ן אויף פורים, האט אים דער רבי געזאגט: "שושן פורים איז אויך פורים"; דאס איז דער לימוד פון רבי'ן, עס איז קיינמאל נישט צו שפעט, מען קען אלץ אנהייבן פונדאסניי; דעריבער זאלסטו היינט אנהייבן מיט א פרישקייט דינען דעם אייבערשטן, מאך זיך א קביעות צו לערנען יעדן טאג מקרא, טייל איין די פרשת השבוע לויט די טעג פון די וואך, זונטאג זאלסטו לערנען חומש רש"י ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, און אזוי ווייטער, זאג שנים מקרא ואחד תרגום. עס ווערט גע'פסק'נט אין הלכה (שלחן ערוך אורח חיים סימן רפה, סעיף ג) אז מען קען שוין אנהייבן טון די מצוה פון מעביר סדרה זיין פון אנהייב וואך.

אויך זאלסטו זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדן טאג אפאר פרקים משניות, דאס וועט זיך ארויס שלעפן פון אלע בלאטעס, און עס וועט זיך צוריק ברענגען צו די קדושה. אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן יט): "אפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות חס ושלום רחמנא לצלן", אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פון די קדושה, ער טוט עבירות רחמנא לצלן, און ער איז שוין אראפגעפאלן אין שאול תחתית, "אף על פי כן, הכח של התורה גדול כל כך, עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כך וכך, יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד", אויב וועט ער זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדן טאג "כך וכך", וועט ער סוף כל סוף ארויסגיין פון זיין בלאטע, ווייל די כח פון תורה איז אזוי גרויס אז עס נעמט ארויס דעם מענטש פון זיין שלעכטס.